

Algemeen:

1. Waarom wordt met grote consequenties, zoals het verstoren van ons landelijke en historisch gevormde veenweidegebied, een projectbesluit genomen terwijl de nationale doelen voor 2030 al gehaald zijn? Het tekort van de U16 is namelijk 0.25 TWh, terwijl het landelijk doel van 35 TWh al ruim is overtekend tot 60 TWh. <https://opendata.cbs.nl/#/CBS/nl/dataset/82610NED/table?searchKeywords=e missiearme%20energiebronnen>

Het landelijke doel van 35 TWh is inderdaad in beeld om gehaald te worden. De RES ambities bij elkaar opgeteld waren echter 55 TWh en inmiddels zijn de doelen voor CO2 reductie ook verhoogd. Daarnaast wordt ook gewerkt aan de realisatie van provinciale en regionale doelen. Windenergie is noodzakelijk om de in de Provinciale Omgevingsvisie opgenomen doelstelling te halen. Daar staat dat minimaal 55% van het elektriciteitsgebruik van de provincie Utrecht in 2030 uit hernieuwbare bronnen afkomstig moet zijn. Ook is het plan ook nodig om het gezamenlijk doel van Regionale Energie Strategie van de regio U16 te halen (1,8 TWh). Bij het klimaatakkoord is besloten om, in plaats van uit het Rijk te bepalen waar opwek gerealiseerd wordt, vanuit de regio's te bepalen waar hoeveel opwek landt. Deze afspraken worden nu ook gevolgd.

2. Gebied 7 is als geschikte locatie voor windturbines in Oudewater aangemerkt. De provincie heeft dit gebied echter afgewezen vanwege de status als weidevogelkerngebied en stiltegebied. De afstand tot woningen in gebied 7 zijn twee keer zo groot als in gebied 8. Namelijk meer dan 1 km. Waarom wordt het advies van het burgerforum, dat het welzijn van de mens (1) boven die van het dier (2) stelt, niet gevolgd door gebied 7 te ontwikkelen in plaats van gebied 8?

Er is nader onderzoek gedaan naar de mogelijkheden in gebied 7. Hieruit kwam dat het o.a. niet mogelijk is om hier een natuurvergunning te krijgen, waardoor windenergie in gebied 7 is uitgesloten. Zie ook <https://www.stateninformatie.provincie-utrecht.nl/Documenten/Memorandum-Analyse-voorkeursgebied-gemeente-Oudewater.pdf>

3. Op basis van welk onderzoeksrapport en door welke organisatie uitgevoerd is gebied 7 afgevalen?

Dat is een interne analyse van de ecologen van de provincie, uitgevoerd in overleg met de gemeente <https://www.stateninformatie.provincie-utrecht.nl/Documenten/Memorandum-Analyse-voorkeursgebied-gemeente-Oudewater.pdf>

4. Als gebied 7 niet geschikt zou zijn voor windenergie, waarom wordt het dan wel genoemd in de RES-herijking? Er wordt daarin gezegd dat er daar 171 GWh p jaar aan opwekpotentie is.

Er zijn inmiddels nieuwe inzichten en gebied 7 is nu definitief afgevallen.

5. Door de gevolgde procedure en de weigerachtige reactie op voorgestelde alternatieven krijgen wij sterk de indruk dat de keuze voor gebied 8 een vooropgesteld plan was, waar niet meer van afgeweken kan worden. Wat is dan de zin van participatie?

Het klopt dat de keuze voor dit gebied al is gemaakt en dat de participatie in deze fase niet meer gaat over welke gebieden er in de provincie voor windenergie worden aangewezen. De zin van participatie in deze fase is dat er ruimte is voor de omgeving over om mee te denken en afspraken te maken over wat er voor de omgeving nog onderzocht moet worden in de volgende fase en wat er belangrijk is als er een plan voor de windmolens wordt uitgewerkt. Daarnaast is het mogelijk om afspraken te maken over lokaal eigendom en wat er met de financiële opbrengsten van het project gebeurt.

Gezondheid:

6. De landelijke normen voor geluid, slagschaduw en veiligheid voor zijn door de overheid buiten werking gesteld. Er zijn nieuwe normen, waaronder de afstand van bewoning tot een aantal x de tiphoogte in de maak. Als de provincie sneller met dit proces gaat dan dat deze normen er zijn, mag de provincie zelf haar normen gaan bepalen. Waarom wordt er niet op de nieuwe landelijke normen gewacht?

Het is goed om te beseffen dat de 'oude' normen niet buiten werking zijn gesteld vanwege gezondheidseffecten, maar vanwege een procedurele fout dat er geen planMER voor was opgesteld. De oude normen boden ook al voldoende bescherming voor de gezondheid en met strengere normen zal nog minder hinder optreden. Bij het opstellen van lokale normen zullen locatie-specifieke berekeningen en afwegingen gemaakt moeten worden waarbij de verwachte hinder een belangrijk aspect is.

Aangezien er voordat men kan komen tot een vergunningsaanvraag nog veel stappen gezet moeten worden, waaronder diverse onderzoeken, is de verwachting dat het Rijk al lang landelijke normen heeft kunnen vaststellen voor die tijd. Mochten voor vergunningverlening alsnog rijksnormen van toepassing worden, zullen deze gevolgd worden in plaats van de lokale normen.

7. Er zijn diverse onderzoeken en studies gedaan op het gebied van gezondheid en windturbines. Deze zijn niet altijd even eenduidig. Maar er zijn nog geen onderzoeken bekend over windturbines van 240m en hoger. Het RIVM moet eind 2026 met een rapport hierover komen. Waarom wordt dit onderzoek niet afgewacht?

De hoogte van windturbines heeft geen verband met de gezondheidseffecten. De hoeveelheid geluid die wordt geproduceerd door de windturbine hangt vooral af van het

merk en het type windturbine, de omgeving, en of er maatregelen voor geluidsreductie zijn toegepast. Hierbij is te denken aan stille draaimodus of uilenveren op de wieken.

Uit buitenlandse onderzoeken is het bewezen dat omwonenden hinder kunnen ondervinden van windturbines. Deze hinder kan indirect andere gezondheidsklachten veroorzaken. Onderzoek naar slaapverstoring door windturbines geeft geen eenduidige resultaten. Voor andere gezondheidsproblemen, zoals hart- en vaatziekten of mentale gezondheid, is er geen bewijs.

Er worden continu onderzoeken uitgevoerd over het effect van windturbines op gezondheid en er is robuuste wetenschappelijke kennis om besluiten op te baseren. Met de huidige onderzoeken is aangetoond dat er gezondheidseffecten optreden door hinder van geluid en daarmee is er een indirect een gezondheidseffect. Ook is de aard en omvang van de hinder en effecten in beeld en tevens hoe die kan worden beperkt. Dat is echter geen reden om geen windturbines toe te staan. Niet alle negatieve gezondheidseffecten kunnen immers volledig voorkomen kunnen. Net zoals dat het geval is bij bijvoorbeeld de aanleg van een nieuwe weg of andere ruimtelijke ontwikkeling. We blijven nieuwe onderzoeken dan ook volgen, maar het is niet nodig om het huidige RIVM-onderzoek, of een opvolger daarvan af te wachten.

8. Hoe gaat de nieuwe landelijke norm werken? Bijvoorbeeld als er woningen staan binnen de 2x tiphoogte ($240\text{m} * 2 = 480\text{m}$) mag er dan geen turbine gezet worden binnen deze afstand tot de woningen.

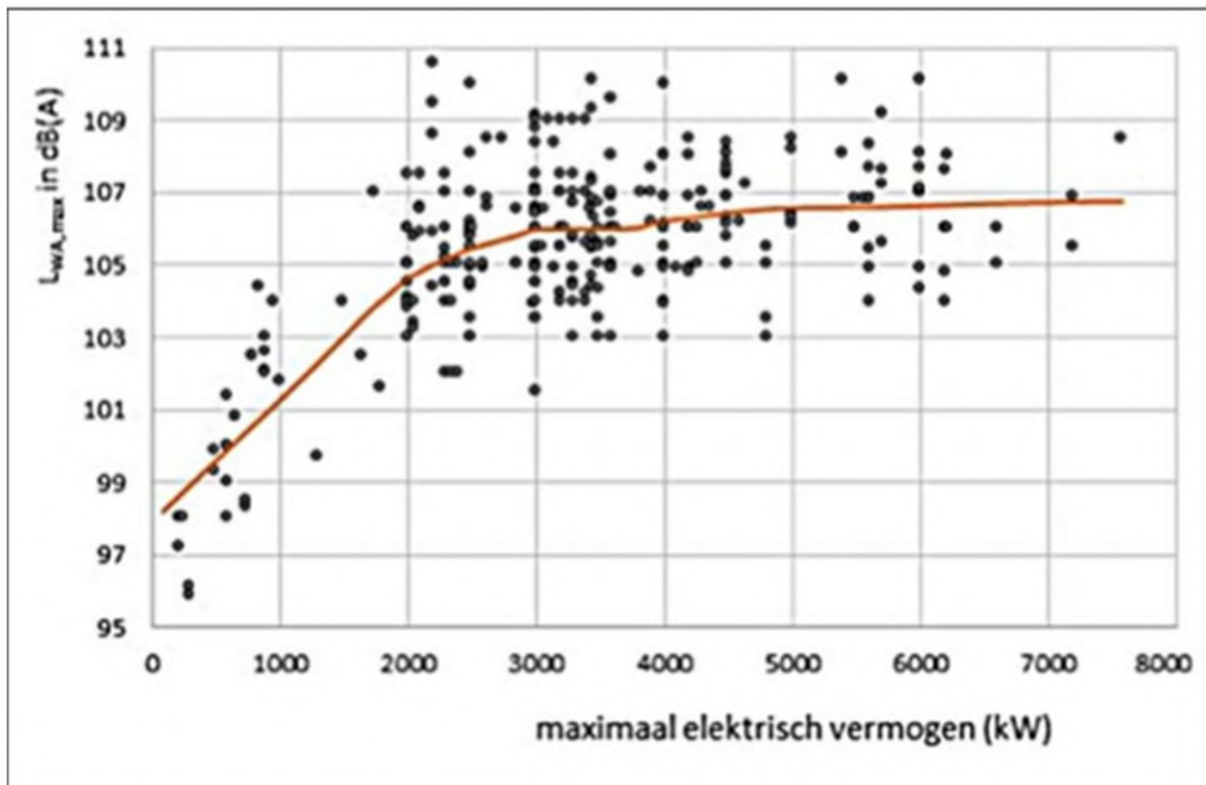
Het is mogelijk dat in de nieuwe normen bepaalde uitzonderingsregels worden opgenomen. Als de normen stellen dat 2x tiphoogte wordt gehanteerd als afstandsnorm en dat er geen uitzonderingen mogelijk zijn betekent dat inderdaad dat er geen windturbines binnen de 2x (nog te bepalen) tiphoogte afstand geplaatst mogen worden.

9. In welke fase kan het project nog gestopt worden wanneer dit met de nieuwe landelijke norm of naar aanleiding van de uitkomsten van het RIVM onderzoek onhaalbaar blijkt?

Wanneer de landelijke normen dusdanig zijn dat er geen windmolens in dit gebied mogelijk zijn dan stopt dit project. Wanneer uit RIVM onderzoek nieuwe inzichten komen over de gezondheidseffecten van windmolens dan neemt de provincie dat mee in de afweging.

10. De op dit moment gehanteerde richtlijnen voor geluid zijn afgeleid van veel lagere turbines dan nu voorgesteld. Waarop baseert u de veronderstelling dat de hinder veroorzaakt door deze hogere turbines niet toeneemt?

Omdat hogere turbines niet meer geluid maken dan lagere. Bron: Geluidproductie windturbines op land. Een nieuwe analyse inclusief types tot 7 MW, Frits van den Berg, et al. 2024.

11. Hoe wordt er rekening gehouden met laagfrequent geluid?

Geluid bestaat uit hogere en lagere tonen. Laagfrequent kunnen we nog net horen als mens. Infrageluid kunnen we niet meer horen. Over laagfrequent wordt vaak genoemd in relatie tot windenergie, vanwege het N33-windpark bij Meeden. Daar functioneerden een aantal windmolens niet goed. Producenten draaiden de windmolen daar wat omlaag wanneer de productie te hoog was en daar konden de molens niet tegen, waardoor een hinderlijk geluid ontstond. Hier had moeten worden ingegrepen. In de nieuwe normen waar nu landelijk over gesproken wordt is nu een straf van 5 db voor tonaal geluid opgenomen, zodat dit soort problemen worden voorkomen en de windturbine moet worden stilgezet. Er is dus geleerd van ervaringen.

Een deel van geluid dat turbines maken, zit in de lage frequenties, net als andere geluidsbronnen. Dit is niet verboden. Indien een toekomstige geluidsnorm onvoldoende houvast geboden wordt om hinderlijk laagfrequent zo veel mogelijk te voorkomen, kunnen hierover aanvullende afspraken gemaakt worden, bijvoorbeeld in de omgevingsovereenkomst.

12. Hoe wordt er rekening gehouden met tonaal geluid?

In de nieuwe normen waar nu landelijk over gesproken wordt is nu een straf van 5 db voor tonaal geluid opgenomen.

13. Voor infrason geluid bestaan nog geen richtlijnen. Hoe wordt er omgegaan met klachten die het gevolg zijn van infrason geluid?

Geluid onder 20 Hz wordt infrageluid genoemd. Het aandeel laagfrequent geluid en infrageluid van windturbinegeluid is vergelijkbaar met dat van andere alledaagse bronnen, zoals verkeer. Er zijn geen aanwijzingen dat LFG en infrageluid andere effecten hebben op omwonenden dan gewoon geluid. Over infrason geluid of infrageluid, is nog weinig bekend. Infrageluid zijn trillingen met zo'n lage frequentie, lager dan 20 geluidsgolven per seconde, dat mensen ze pas bij hele hoge geluidsniveaus kunnen horen of voelen. Infrageluid door windturbines is heel zwak. De verwachting is daarom niet dat dit bijdraagt aan de overlast. Het geluid dat optreedt onderdeel van het geluidsspectrum en meegenomen in de landelijke concept norm voor geluidsbelasting. De overheid bepaalt én handhaaft de maximale toegestane geluidsbelasting.

14. Hanteert de provincie het voorzorgsbeginsel wanneer mogelijk de gezondheid van de omwonenden in het geding dreigt te komen?

Als de provincie besluiten neemt over een windenergieproject, betreft ze daarbij de wetenschappelijk onderbouwde inzichten over gezondheid en windenergie. Deze inzichten worden oa besproken in het milieuonderzoek. In de argumentatie van het besluit moet de provincie onderbouwen dat het plan voldoet aan de geldende wet- en regelgeving en dat er sprake is van een goede ruimtelijke ordening. Het voorzorgsbeginsel of de SMB-richtlijn vereist niet dat het bevoegd gezag op basis van enkele publicaties, waarin slechts een mogelijk verband wordt gelegd tussen windturbines en gezondheidsklachten, wanneer er algemeen aanvaarde wetenschappelijke inzichten zijn, van de vaststelling van een plan moet afzien.

15. Hoe wordt de maximaal toegestane slagschaduw gehandhaafd?

De vergunninghouder is verplicht om aan de voorwaarden van de vergunning te voldoen. Als blijkt dat de eigenaar van de windmolen niet aan de norm voldoet of als er een vermoeden is, dat daar niet aan wordt voldaan, kan een verzoek om handhaving worden ingediend. In de vergunning kunnen ook controle-metingen worden afgesproken. Als laatste kan de provincie in het kader van haar handhavingsprogramma voor een specifiek jaar afspreken controles bij windparken vastleggen. De omgevingsdienst is in opdracht van de provincie Utrecht bevoegd om een controle uit te voeren en indien nodig handhavend op te treden. Initiatiefnemers richten daarnaast ook vaak een meldingenloket in om zelf evt. klachten en meldingen te verhelpen.

16. Komt er een systeem waarmee de nachtrust verstorende rode knipperlichten kunnen worden gedoofd wanneer er geen vliegverkeer in de buurt is?

Er kan naderingsdetectie op de turbines worden geplaatst, zodat de lampen uitgaan als er geen vliegtuigen of helikopters in de buurt zijn, maar of dat hier ook mogelijk is, is nog niet bekend.

17. Wat gebeurt er wanneer tijdens de levensduur van het project de uitstoot van Bisphenol A veel erger blijkt dan nu door de provincie wordt verondersteld?

De laatste wetenschappelijke informatie laat zien dat de emissies uit windmolens verwaarloosbaar zijn ten opzichte van de emissies uit andere bronnen zoals verkeer, industrie en landbouw. Mocht dat in de loop van het project wijzigen, dan nemen we die nieuwe inzichten mee.

18. Wie draait er in dat geval op voor de kosten die gemoeid gaan met de verwijdering en verwerking van de verontreinigde grond?

Vervuiling door microplastics en BPA is niet aan de orde, zie ook

<https://www.stateninformatie.provincie-utrecht.nl/Documenten/Bijlage-Memo-Windturbines-en-Bisfenol-A.pdf>

Waardedaling onroerend goed:

19. Bij wie dien je de waardedaling / planschade / nadeelcompensatie in? Bij de provincie of de initiatiefnemers?

Op het moment dat de vergunning onherroepelijk is, kunnen omwonenden een verzoek doen voor nadeelcompensatie (planschade) bij de provincie. De hoogte van de nadeelcompensatie wordt door een onafhankelijk taxateur bepaald. De initiatiefnemer moet vervolgens de nadeelcompensatie betalen aan de omwonenden. Een deel van de nadeelcompensatie is maatschappelijk risico (voor eigen rekening omwonende).

20. Worden leges (300 tot 500 euro voor aanvragen van planschade) en eigen risico (een bedrag van 5% over de WOZ waarde krijg je niet vergoed) hierbij ook gecompenseerd?

De legeskosten moeten altijd betaald worden, ook bij afwijzing. Er zijn wel regelingen voor lagere inkomens. Het eigen risico van 4% is voor alle plannen een vast bedrag. De provincie kan alleen de compensatie waar recht op is verhalen op initiatiefnemer en kan hier geen extra compensatie aan toevoegen.

21. Moet je je woning nu laten taxeren om straks na uitvoering van het project een legitieme claim te kunnen indienen?

Nee. De waarde nu kan immers de komende jaren stijgen of dalen, ongeacht de komst van een windpark.

22. Worden de hiermee gepaard gaande taxatiekosten vergoed?

De opdracht voor taxatie van planschade wordt door de provincie verleend.

23. Hoe wordt de waardedaling bepaald. Is dit tegen taxatiewaarde/verkoopwaarde of WOZ-waarde.

Dit geschiet op basis van taxatie.

24. Kan iedereen binnen 2 km (of 10x de tiphoogte = 2,4 km) vanaf de locatie waar de windturbines zouden moeten komen planschade indienen?

Ja, er zal dan een besluit genomen worden of het ook toegekend kan worden.

25. Kan je nu al planschade indienen? Er zijn al mensen die nu hun huis te koop hebben staan en zitten met een waardedaling door deze plannen.

Nee het is niet mogelijk om de schade vooraf vast te stellen. Pas als bekend is waar de windmolens komen en met welke afmetingen, kan het eventuele nadeel worden vastgesteld.

26. Krijg je de planschade altijd uitgekeerd of alleen als je je huis gaat verkopen?

Als planschade wordt vastgesteld, wordt deze ook uitgekeerd ongeacht verkoop van het huis.

27. Wat als je later je huis wilt verkopen en blijkt dat de opbrengst veel lager is dan toegekend door planschade experts?

In de nadeelcompensatie wordt alleen gekeken naar waardedaling door komst van het windpark. Niet alle waardedaling zal vergoed worden.

Procesparticipatie:

28. Als ik meedoe met de participatiegroep, zeg ik dan 'ja' tegen windturbines?

Nee, het is mogelijk om mee te doen in de participatiegroep en tegelijkertijd tegen windturbines te zijn. Als u meedenkt in het proces is het nog steeds mogelijk om zienswijzen in te dienen en in beroep te gaan tegen de komst van windturbines bij de Raad van State.

29. Kunt u ons een draaiboek toesturen van het participatieproces?

Hoe het proces om tot een omgevingsovereenkomst te komen er precies uitziet wordt in samenspraak met de groep omwonenden die mee wil doen bepaald. Dit is ook afhankelijk van de grootte van de groep en de wensen van omwonenden in het proces. Er is dus geen vast draaiboek voor dit participatieproces, maar deze zaken zullen tijdens de eerste bijeenkomst van de groep worden besproken. Wel is al duidelijk dat in de Meedenkgroep in ieder geval gesproken zal worden over hoe omwonenden betrokken gaan worden in de volgende fase van het project, welke onderzoeken er nog uitgevoerd gaan worden, hoe de hinder beperkt kan worden, hoe lokaal eigendom georganiseerd zal worden en hoe de opbrengsten verdeeld gaan worden. Op basis van de inbreng van de Meedenkgroep zal een participatieplan opgesteld worden die als bijlage bij de omgevingsovereenkomst gevoegd zal worden. In het participatieplan zullen alle stappen staan en hoe de omgeving daarbij betrokken wordt.

30. Wat is de juridische status van de participatiegroep die samengesteld wordt volgend op de startbijeenkomst?

Inwoners die meepraten kunnen invloed uitoefenen op wat in de omgevingsovereenkomst komt te staan. Deze overeenkomst wordt vastgelegd met de initiatiefnemer en krijgt daarmee een privaatrechtelijke status.

Daarnaast hebben inwoners juridisch gezien twee formele momenten om zich over het plan uit te spreken:

- *Iedereen heeft het recht om een zienswijze in te dienen op het ontwerp-projectbesluit wanneer dat ter inzage zal worden gelegd (verwacht medio 2026).*
- *Iedereen heeft het recht om in beroep te gaan tegen de komst van de windmolens bij het definitieve projectbesluit.*

31. Wie gaan meepraten in de participatiegroep?

In het [Beleids- en Toetsingskader Lokaal Eigendom en Participatie bij windenergie](#) van de Provincie Utrecht is vastgesteld welk deel van de omgeving waarover kan meepraten. Voor de startbijeenkomsten zijn bewoners in een straal van 800 meter rondom het projectgebied uitgenodigd. In een later stadium betrekken we ook de bredere omgeving in het participatieproces (10 keer tielhoogte).

Voor de eerste bijeenkomst wordt iedereen die zich heeft aangemeld uitgenodigd. Als er te veel mensen zijn om in één groep te kunnen overleggen, zal in samenspraak met de groep die zich heeft opgegeven worden bekeken hoe het proces verdergaat. Het kan bijvoorbeeld zo zijn dat de groep dan een aantal vertegenwoordigers kiest die in een kleiner verband in gesprek gaan.

32. Wie bepaalt wie er mee gaan praten in de participatiegroep?

Zie antwoord op vraag 31.

33. De omwonenden die straks niet (meer) meepraten in de participatiegroep, krijgen zij wel terugkoppeling van de Provincie?

We zullen iedereen die aangeeft op de hoogte gehouden te willen worden regelmatig met een nieuwsbrief informeren over de voortgang.

34. Hebben zij dan nog wel invloed, bijvoorbeeld als ze het niet eens zijn met wat er afgesproken is en op welke momenten?

Ja, hier zijn een aantal opties voor:

- *Door lid te worden van een energiecoöperatie kunnen omwonenden naast meepraten en meedenken ook meebeslissen over het project.*

- *Iedereen heeft het recht om een zienswijze in te dienen op het ontwerp-projectbesluit.*
- *Iedereen heeft het recht om in beroep te gaan tegen de komst van de windmolens bij het definitieve projectbesluit.*

35. Hoe kan de participatiegroep nog invloed hebben op de hoogte van de turbines nu de totale opwek vooraf is opgelegd en de begrenzing van het gebied al vaststaat?

Het kunnen 3 turbines worden met lange wieken, of 4 of 5 minder hoge turbines. We gaan verschillende varianten en exacte locaties onderzoeken. De omgeving kan mee bepalen welke opstellingen worden onderzocht.

36. Wat gebeurt er met het participatieproces als de mening van de participatiegroep sterk gaat afwijken van de wens van de provincie?

De provincie stelt een aantal kaders waarbinnen de participatiegroep keuzes kan maken. Deze kaders liggen vast in het beleidskader van de provincie en bij het besluit van de provincie om 80 GWh windenergie mogelijk te maken binnen dit gebied. Binnen deze kaders is er alle ruimte voor omwonenden om inbreng te leveren.

37. Mag je in het participatieproces, meedenken, meebepalen en meebeslissen?

In het proces om te komen tot een overeenkomst kunnen omwonenden meedenken. Door lid te worden van een energiecoöperatie kunnen omwonenden naast meepraten en meedenken ook meebeslissen over het project.

38. Wat gebeurt er wanneer de participatiegroep haar taak niet kan afronden binnen de door de provincie gestelde termijn?

We achten het haalbaar om de onderwerpen te bespreken waarvoor we in de volgende fase inbreng vanuit de meedenkgroep willen ophalen. Als na zes maanden nog niet helemaal duidelijk is hoe de meedenkgroep over een onderwerp denkt, dan leggen we vast waar de meedenkgroep op dat moment staat. Het gesprek met de omgeving stopt namelijk niet na zes maanden. De periode van 6 maanden is een extra ingebouwde stap in het participatieproces en vanaf de volgende fase hebben inwoners ook nog alle ruimte om hun inbreng te leveren.

39. Wat gebeurt er met het participatieproces als een aantal mensen uit de participatiegroep stapt?

Bij het indienen van het plan moet de initiatiefnemer laten zien op welke wijze de participatie in deze fase is ingevuld en wat deze heeft opgeleverd. De provincie zal beoordelen of de initiatiefnemer zich voldoende heeft ingespannen om een goed participatieproces mogelijk te maken. Hiervoor zal een toetsingscommissie beoordelen of de omgevingsovereenkomst voldoet aan de eisen van het beleidskader. Indien blijkt

dat mensen uit de meedenkgroep zijn gestapt omdat ze niet op de juiste manier betrokken zijn zal de toetsingscommissie aangeven dat de omgevingsovereenkomst niet voldoet en over moet. Indien blijkt dat mensen uit de meedenkgroep wel goed betrokken zijn en zelf hebben gekozen om eruit te stappen ligt de situatie anders en kan de toetsingscommissie de omgevingsovereenkomst wel goedkeuren.

40. Wie beoordeelt de uitkomst van het participatieproces?

Zoals vastgesteld in het beleidskader zal een ambtelijke toetsingscommissie van de provincie de omgevingsovereenkomst toetsen.

Financiële participatie:

41. Wat gebeurt er wanneer 50% lokaal eigendom niet wordt gehaald? Is lokaal ook echt lokaal? Moeten de eigenaars uit de lokale gemeenschap komen of de plaatsen erom heen? Als er geen animo is gaat er dan in een bredere kring worden gekeken? Is dit dan nog lokaal?

In het [beleidskader](#) van de provincie is aangegeven dat alle huishoudens / bedrijven / maatschappelijke organisaties in de directe omgeving (straal van 800 meter) en omgeving binnen invloedssfeer (straal van 10x tiphoogte) de kans moet krijgen om mee te doen aan het lokaal eigendom.

In het Beleidskader Lokaal Eigendom en Participatie staat dat iedereen in de directe omgeving en in de omgeving in invloedssfeer de mogelijkheid moet krijgen om lid te kunnen worden. Als men hier geen gebruik van wil maken kan de coöperatie ervoor kiezen om ook leden van verder weg te werven. Wel wordt gekeken welke inspanningen de coöperatie heeft genomen om mensen te betrekken. Dit betekent overigens niet per se dat de zeggenschap ook bij bewoners van verder weg komt te liggen. De provincie toetst hierop in de omgevingsovereenkomst.

42. Wat wordt er verwacht van het rendement van de investering en waarop is deze verwachting gebaseerd?

Dit is op dit moment niet bekend. Het rendement hangt af van heel veel factoren waarover nog nader onderzoek gedaan zal worden.

43. Hoe en voor hoelang zal de netcongestie in de provincie Utrecht het rendement op de investering negatief beïnvloeden?

Grote energieprojecten kunnen tot 2029 niet aangesloten worden op het elektriciteitsnet. Netbeheerders Tennet en Stedin hebben aangegeven dat er weer ruimte is voor dit soort projecten vanaf 2029.

Projectuitvoering:

44. Worden participerende landeigenaren geacht samen te gaan werken in één of andere organisatie?

Dat hoeft niet. Er is wel overleg nodig om te komen tot afspraken over sociale grondvergoedingen.

45. Wordt een landeigenaar als initiatiefnemer gezien?

Op dit moment zijn er geen landeigenaren bekend die ook initiatiefnemer willen zijn. Dat wil niet zeggen dat dat niet mogelijk is.

46. Hoe dienen de landeigenaren hun grond beschikbaar te stellen: via verhuur of verkoop?

In de meeste gevallen wordt met de grondeigenaar een overeenkomst gesloten over het opstalrecht en het gebruik van de grond. Het kan ook via een koopovereenkomst waarin de grond wordt verkocht aan de initiatiefnemer. In de meeste gevallen wordt de grond gehuurd via een grondovereenkomst.

47. Moeten de landeigenaren de diverse vooronderzoeken (o.a. omgevingsovereenkomst en projectMER) mede vóórfinancieren?

De kosten en regie voor de omgevingsovereenkomst liggen bij de provincie. De kosten voor de planuitwerking en het projectMer liggen bij de initiatiefnemer.

48. Hoe worden de landeigenaren gecompenseerd als het project strandt voordat de uitvoering is gestart?

De landeigenaren lopen geen financieel risico en hoeven niet gecompenseerd te worden.

49. Vindt er onteigening plaats als een landeigenaar niet wenst mee te werken?

De provincie wil in overleg met de grondeigenaren en omgeving tot een goed proces komen om windmolens te plaatsen. Met elkaar willen we tot een goed model komen met zeggenschap en profijt voor de grondeigenaren en de directe omgeving. We gaan ervanuit dat dit proces resultaat oplevert en er geen andere wegen ingegaan hoeven worden. Onteigening is een middel dat de provincie zou kunnen toepassen, maar er zijn op dit moment geen plannen om dat hiervoor in te zetten.

50. Aan het einde van hun levensduur dienen de windturbines opgeruimd te worden. Wordt hierbij de gigantische betonnen constructie in ons fraaie veenweidegebied weer verwijderd?

Ja.

51. Welke kosten gaan gemoeid met de ontmanteling van het project en wie moet dit betalen?

De initiatiefnemer is verantwoordelijk voor deze kosten.

52. Hoe wordt geborgd dat bij een eventueel faillissement van de initiatiefnemer(s) deze kosten kunnen worden verhaald?

De kosten zijn nog steeds voor de initiatiefnemer. Faillissement is uitzonderlijk omdat windmolens worden gefinancierd met een vergelijkbare constructie als een hypotheek. Er staat dus een bank garant voor de financiering. De bank stapt alleen in als er een gezonde businesscase is. Op het moment dat een windturbine in bedrijf is zijn er maar beperkt nieuwe kosten aan verbonden. De wind is immers gratis.

53. In geval van faillissement, worden die dan verhaald op de landeigenaar

Nee, zie antwoord vraag 52.